

СИНДИКАТ РАДНИКА У ПРОСВЕТИ
СРБИЈЕ

СРП

БЕОГРАД, Дечанска 14/5; тел/факс: 011/3236-259, 025/420-093
E-mail: sob@beograd.com, sindiso@sbb.rs

СПОР(Р)АЗУМ ИЛИ ПРОТОКОЛ

Штрајковали два месеца да би добили мање!

Након што су одбили да постигну договор и компромис и потпишу Протокол који су на завршној рунди преговора одржаној **04.02.2011.**г. потписала два репрезентативна синдиката, са кога је потом лидер једног од њих повукао свој потпис, два и по синдиката су наставила бесмислен штрајк који су крунисали на Светски дан шале, **01.04.**, помпезно најављеним Споразумом и тај папир прогласили довољним разлогом да изађу из, за неке школе, више од двомесечног штрајка. Како су у Споразуму уговорена права мања од оних у Протоколу, сада ни потписницима, а ни другој јавности није јасно шта је то уствари важеће – Протокол и/или Споразум, иако се последице виде и на делу, а највише их осећају колеге које су отишле у заслужену пензију и јубиларци који нису добили законом утврђене отпремнине и награде, пошто је Споразумом померен рок из Протокола (крај априла) за шест месеци (крај септембра), као што су и померени рокови за исплату јубиларних награда, а угрожен је и основни захтев о повишицама ван оних које су и иначе утврђене Законом о буџету за **2011.** годину.

Док се ви будете бавили сопственим компаративним увидом у један или други документ, покушаћемо и овај пут елаборирати најважнији захтев – повишице, које су у Споразуму дефинисане тачком **2.**, а у Протоколу тачком **4.**, како би вам помогли да закључите ко је „од језика правио лопату“. Елем, иако тврде да су постигли више, потписници Споразума су **de facto** уговорили мање, пошто су у том документу на папир ставили само она права која и иначе запосленима припадају, јер су дефинисана Законом о буџету за **2011.** годину и која ће, ако буду испоштована од стране Владе, сасвим јасно и без Споразума запосленима у просвети донети повишице веће у првом кварталу од планираних, пошто је то повећање везано за износ тромесечне инфлације (мерене растом потрошачких цена) и због чињенице да је само за прва два месеца та инфлација била **2,9%**, па кад јој придодамо и трећу, јасно је да ће она бити око **4%**, као што ће и повећање у октобру (уз услов да Влада буде поштовала Закон) бити веће од онога предвиђеног ранијом динамиком, јер ће и инфлација за наредних шест месеци па још и додатно увећана за половину БДП из прошле године сасвим извесно бити већа од планираних **2,95%**, односно кумулативно од **7,2%**, колико су предвиђале прве рачунице. При томе треба водити рачуна да је првобитна предвиђена динамика повећања била **2%+2%+2,95%** (кумулативно **7,2%**) која би, уколико буде другачије прераспоређена **2%+2,95%+2%** коштала знатно више што би вероватно ишло на терет оних фамозних уговорених **10** милијарди динара колико је предвиђено као цена Протокола, а нарочито за две допунске повишице од по **3%** у јулу и **2%** у октобру, које су на волшебан начин изостале из Споразума. Другим речима, Споразумом су уговорена повећања примања запослених у просвети у складу са редовним повећањима, предвиђеним Законом о буџету, а

изостављен део из Протокола који јасно и недвосмислено каже да неће бити никаквих једнократних и/или сличних исплата и помоћи, већ да ће плате бити кроз „корекцију зарада запослених“, дакле кроз допунско увећање основице. Оно што је остало исто, а то је било и раније договорено и јасно и без Споразума, а то је да ће се о свему овоме сести и разговарати иза **20. априла** ове године.

Дакле, да резимирамо: уместо јасне одредбе у Протоколу да ће се „поред повећања зарада запослених у просвети, која су предвиђена Законом о буџетском систему и Законом о буџету за **2011. годину** вршити и додатно унапређивање материјалног положаја запослених у просвети“, Споразумом је уговорено само оно што је и било у Закону (члан **8.**) и да ће се у периоду после **20. априла** тек уговорати каква повећања могу очекивати запослени у просвети. Уместо да уговоре, уколико су то уопште били у стању, неко повећање веће од онога које је било на столу **04. фебруара** и које је кумулативно износило **13,6%** и да остваре тражених **20%**, јасно је да су потписивањем Споразума штрајкачи само тражили алиби за неуспешан и безпредметан штрајк који је довео до продужења школске године, до одлагања Мале матуре и уписа на факултете, хомогенизовао јавност, родитеље и ђаке против професора и по први пут довео запослене у просвети у позицију да им плате буду умањене за време проведено у штрајку.

Да би бар пред овом категоријом људи, које су два месеца „вукли за нос“ и који су, у принципу, заведени проблематичним обећањима, обезбедили повраћај тих средстава, тежиште у Споразуму ставили су на, управо, прву тачку тог документа, на основу које би запосленима који су, услед штрајка по закону, односно незаконите обуставе рада, остали без дела плате, то било надокнађено чим се изврши надокнада пропуштеног, заборављајући, при томе, да је настава нормализована **07.02.** не би било ни умањења, ни продужења школске године, ни надокнаде градива и часова, ни губљења угледа професије у јавности, а степен уговорених права био би већи на основу првог документа – Протокола, него ли на основу потоњег – Споразума. При свему овоме остаје питање кад ће запосленима стварно бити враћен умањени део плата, пошто је и та тачка Споразума (не)намерно написана на начин да се може тумачити двосмислено – да ће надокнада умањене плате бити извршена чим директори доставе планове надокнаде или тек онда када „директори школа доставе школским управама извештаје о извршеним надокнадама свих облика образовно-васпитног рада“, а што ће директори моћи урадити тек кад пропуштено буде и реализовано, а ни у ком случају не до у тој тачки помињаног рока – до **20. априла 2011. године**. Извесно је управо супротно – а то је и да ће и тај део плате бити умањен јер се ради о плати за март месец, дакле за месец у којем је један део школа још увек био у законском штрајку.

У Споразуму се налазе још неке тачке које и нису у бити штрајкачки захтеви, јер се ради о поступцима и процесима који трају и који су у току, као што су, уосталом, преговори о изменама и допунама Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика или измене и допуне „Кривног“ закона, а које, уосталом упућују на добро познат модел понашања - када нећете нешто да урадите, направите широку листу штрајкачких захтева, уместо да се фокусирате на један или два приоритетна захтева и самим тиме и другу страну истерате на чистац. Овако вам неко може од девет захтева

испунити осам, а увек да оном најважнијем остане неудовољено, што упућује да штрајкачима и није био циљ побољшање материјалног положаја, већ нешто друго.

Што се тиче захтева о измени Уредбе о коефицијентима запослених у просвети, тај захтев остаје и даље на снази, пошто је наш Синдикат још **25.11.2010.г.** формирао предлог измене и допуне поменуте Уредбе и доставио је надлежнима – Влади Републике Србије. Стога је и захтев Министарству просвете био захтев упућен на криву адресу, па самим тиме му и није могло бити удовољено. Бар не овај пут и у овим преговорима.

У прилогу саопштења Вам достављамо упоредиве приказе – преписе оба документа у целости, а ви процените да ли су наводи из овог саопштења тачни. У међувремену нам преостаје да Владу, односно у овом случају представнике Министарства просвете и науке истерамо на чистац и да се децидно изјасне шта је сада важеће – Протокол или Споразум и да ли ће поступати по једном или по другом, иако смо, нажалост, већ ових дана сведоци да Влада примењује оно што је неповољније за запослене и бивше запослене, чему су сведоци **774** војвођанска пензионисана просветна радника који отпремнине чекају и по **15** месеци и сви они који су остварили право на јубиларну награду у **2009.** и **2010.** години – њих готово **15.000**. Осталима остаје да по принципу: стрпљен – спашен чекају сада већ нове (дуже) рокове и да виде да ли ће Влада испоштовати договорено.

Београд, **07.04.2011.**год.

проф. Хаци Здравко М. Ковач
генерални секретар СрпС

